

# Tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

## I Sissejuhatus

Käesoleva eelnõuga muudetakse tulumaksuseadust ja muudatuse tulemusena kehtestatakse Eestis tegutsevatele pankadele kõrgem maksukohustus erakorraliselt kasumilt, mis võib tekkida olukorras, järsk intressimäärade tõus kantakse üle laenuvõtjatele, kuid mitte hoiustajatele. Seaduse vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu lihthäälteenamus.

## II Seaduse eesmärk ja eelnõu sisu

Intressimäärade järsk tõus toob kaasa eluasemelaenude kallinemise, mis kahjustab oluliselt leibkondade toimetulekut, eriti arvestades seda, et leibkondade kulud hakkavad kasvama energiakandjate hinnatõusu tulemusena. Samal ajal nägime Eestis 2023. aasta intressitõusu ajal, et pangad tegutsesid väga kiiresti, et kanda intressitõus üle laenuvõtjate intressidesse, kuid viivitasid pikalt intresside tõstmisega hoiustele. See võimaldas pankadel teenida erakorralist kasumit ilma, et nad oleksid üles näidanud innovaatilist tegutsemist või uut kõrget kvaliteeti ettevõtte juhtimisel.

Eelnõu eesmärk on kehtestada Eestis tegutsevatele krediidasutustele täiendav tulumaksukohustus, mis motiveeriks neid muutma oma intressipoliitikat ning tooks ka lisatulu riigieelarvesse.

Tulumaksuseaduse § 47 lg 1 kohaselt peavad Eesti residendist krediidasutus ja mitteresidendist krediidasutuse Eesti filiaalid maksma iga kvartali kolmanda kuu 10. kuupäevaks Maksu- ja Tolliameti pangakontole tulumaksu avansilise makse 14% eelmises kvartalis teenitud jaotamata kasumilt.

Eelnõuga täiendatakse § 47 lõike 3, mille kohaselt peavad krediidasutused tasuma lisaks lõikes 1 sätestatud maksele täiendavat makset, mille suurus on 50% krediidasutuse teenitud netointressitulust (kvartalis teenitud intressitulu ja kantud intressikulu vahe), mis ületab 50% makse tasumise kuupäevale eelnenud kolme kalendriaasta kvartali keskmist netointressitulu.

Eelnõu jõustumine on kavandatud alates 2025. aasta 1. juulist.

## III Eelnõu terminoloogia

Eelnõu ei sisalda uusi, vähetuntud ega võõrkeelseid termineid.

## IV Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

## V Seaduse mõjud

Eelnõu seadusena vastuvõtmise tulemusel on pangad rohkem motiveeritud langetama laenude intressimarginaali ning tõstma hoiuste intressimäärasid.

## **VI Seaduse rakendamiseks vajalikud kulutused ja seaduse rakendamise eeldatavad tulud**

Eelnõu toob kaasa riigieelarve tulude suurenemise.

2023. ja 2024. aastal toimunud suur intressitõus näitas, et pangad kasutasid seda ära oma kasumite kiireks kasvatamiseks, tegemata seejuures midagi innovaatilist või erakorralist oma tegevuse ümberkorraldamisel. Aastal 2024 võinuks maksutulu olla terve aasta peale 130-140 miljonit eurot. Kui praegu võib suure tõenäosusega prognoosida järjekordset kiiret intresside tõusu, on mõistlik kehtestada seadusandlik raamistik, mis motiveeriks pankasid intressitõusu üle kandma mitte ainult laenuvõtjatele vaid ka hoiustajatele. Kui pangad siiski otsustavad ülikasumite teenimise kasuks, on mõistlik tulu ühiskonnale tagasi jagada läbi riigieelarve.

---

Algatab Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon

06.04.2026



Martin Helme

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni esimees